

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235

KIN:6977506705, e-mail :pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

Ετέθησαν από την Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης με το αρ. πρωτ. 2656/18-9-2020 έγγραφο ερωτήματα για την παροχή νομικής γνωμοδότησης ως εξής:

«1) Λαμβάνοντας υπόψη την υπ.αρ.2539/09-09-2020 αίτηση του κου, ο οποίος προσελήφθη δυνάμει της υπ.αρ.135/2017 απόφασης του Δ.Σ. της Δ.Ε.Υ.Α. με ΑΔΑ:.. που εκδόθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Ν.1069/80 με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, λαμβάνοντας υπόψη την υπ.αρ.Κ.Υ.Α.38833/838/22-08-2017 (ΦΕΚ.2963/τεύχος Β'/29.08.2017) και κατόπιν της υπαγωγής του με την υπ.αρ.1614/17-10-17 απόφασης του ΟΑΕΔ, σε ειδικό επιχορηγούμενο πρόγραμμα, εάν μπορεί η Επιχείρηση να μετατρέψει την σύμβαση του ανωτέρω υπαλλήλου σε αορίστου χρόνου;

2) Εάν περαιτέρω για την ως άνω μετατροπή, και δεδομένου ότι ο εν λόγω υπάλληλος έχει προσκομίσει την με αρ.πρ.1163/20-04-2007 γνωμάτευση Α' Βάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής του ΙΚΑ η οποία έχει αποφανθεί να του χορηγηθεί 55% ποσοστό αναπηρίας και κρίνει ότι η πάθησή του ως χρόνια, απαιτείτε να προσκομίσει και νέα απόφαση ΚΕ.Π.Α.;»

Κατά τη γνώμη μου προσήκει η κάτωθι απάντηση.

I. Επί του 1^{ου} ερωτήματος

Με το **άρθρο 21 του Συντάγματος** ορίζεται ότι:

«3. Το Κράτος μεριμνά για την υγεία των πολιτών και παίρνει ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας, του γήρατος, της αναπηρίας και για την περίθαλψη των απόρων.

....

6. Τα άτομα με αναπηρίες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν μέτρων που εξασφαλίζουν την αυτονομία, την επαγγελματική ένταξη και τη συμμετοχή τους στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας.»

Με το **άρθρο 103 του Συντάγματος** ορίζεται ότι:

«7. Η πρόσληψη υπαλλήλων στο Δημόσιο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, πλην των περιπτώσεων της παραγράφου 5, γίνεται είτε με διαγωνισμό είτε με επιλογή σύμφωνα με προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια και υπάγεται στον έλεγχο ανεξάρτητης αρχής, όπως νόμος ορίζει.

Νόμος μπορεί να προβλέπει ειδικές διαδικασίες επιλογής που περιβάλλονται με αυξημένες εγγυήσεις διαφάνειας και αξιοκρατίας ή ειδικές διαδικασίες επιλογής προσωπικού για θέσεις το αντικείμενο των οποίων περιβάλλεται από ειδικές συνταγματικές εγγυήσεις ή προσιδιάζει σε σχέση εντολής.

8. Νόμος ορίζει τους όρους, και τη χρονική διάρκεια των σχέσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός καθορίζεται κάθε φορά, για την κάλυψη είτε οργανικών θέσεων και πέραν των προβλεπομένων στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 είτε πρόσκαιρων είτε απρόβλεπτων και επειγουσών αναγκών κατά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2. Νόμος ορίζει επίσης τα καθήκοντα που μπορεί να ασκεί το προσωπικό του προηγούμενου εδαφίου. Απαγορεύεται η από το νόμο μονιμοποίηση προσωπικού που υπάγεται στο πρώτο εδάφιο ή η μετατροπή των συμβάσεών του σε αορίστου χρόνου. Οι απαγορεύσεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και ως προς τους απασχολούμενους με σύμβαση έργου.»

Με το **άρθρο 1 ν. 2190/1994** ορίζεται ότι:

«1. Η πλήρωση ιδρυόμενων ή υφιστάμενων θέσεων, ο αριθμός, οι κατηγορίες και οι κλάδοι ή ειδικότητες των προσλαμβανομένων αποφασίζονται, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και κανονισμούς, από τα αρμόδια όργανα της Κυβερνήσεως, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και από τις διοικήσεις των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του παρόντος νόμου, σε όσες περιπτώσεις δεν προσαπαιτείται εγκριτική απόφαση υπουργών ή του Πρωθυπουργού ή του Υπουργικού Συμβουλίου. Η πλήρωση των θέσεων που αποφασίζεται κατά την παρούσα παράγραφο υπάγεται στην αρμοδιότητα του Α.Σ.Ε.Π., με επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 2 του άρθρου 14 του παρόντος.

Στο **άρθρο 14 ν. 2190/1994** ορίζεται ότι:

««1. Στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ', όπως ισχύουν, υπάγονται όλοι οι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 6 του ν. 1256/1982 (ΦΕΚ 65 Α) και τις μεταγενέστερες συμπληρώσεις του, πριν από την τροποποίηση του με το άρθρο 51 του ν. 1892/1990 (ΦΕΚ 101 Α). Στον κατά τα πιο πάνω δημόσιο τομέα και για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και μόνο υπάγονται επίσης:

α. Η Προεδρία της Δημοκρατίας, ως προς το μόνιμο προσωπικό της.

β. Η Βουλή των Ελλήνων, ως προς το προσωπικό της, σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο Κανονισμός της.

γ. Οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού και οι πάσης φύσεως επιχειρήσεις τους...»

Ωστόσο με την περ. ιη της παρ. 2 άρθρου 14 ν. 2190/1994 ορίσθηκε ότι:

«2. Δεν υπάγονται στις διατάξεις των κεφαλαίων Α', Β' και Γ':

...

ιη. Το προσωπικό που προσλαμβάνεται σε εκτέλεση ειδικού προγράμματος απασχόλησης ανέργων ΑμεΑ, που προκηρύσσεται και επιδοτείται από τον ΟΑΕΔ.»

Με τον **ν. 2643/1998** (ΦΕΚ 220 Α') **άρθρο 1 παρ. 1 περ. β** ορίστηκε ότι :

« Άρθρο 1

Προστατευόμενα πρόσωπα

«1. Στις διατάξεις του νόμου αυτού υπάγονται οι ακόλουθες κατηγορίες προσώπων:

α. Οι πολύτεκνοι γονείς με τέσσερα (4) τέκνα και άνω, οι τρίτεκνοι γονείς, ένα από τα τέκνα πολύτεκνης οικογένειας, ένα από τα τέκνα τρίτεκνης οικογένειας και ο επιζών ή ο άγαμος γονέας τριών ανήλικων τέκνων».

β. **Τα άτομα, με ποσοστό αναπηρίας 50% τουλάχιστον**, που έχουν περιορισμένες δυνατότητες για επαγγελματική απασχόληση εξαιτίας οποιασδήποτε χρόνιας σωματικής ή πνευματικής ή ψυχικής πάθησης ή βλάβης (άτομα με ειδικές ανάγκες), εφόσον είναι γραμμένα στα μητρώα ανέργων αναπήρων του Οργανισμού Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.)...»

Περαιτέρω με το **άρθρο 11 παρ. 1 ν. 3227/2004** (ΦΕΚ 31 Α') ορίζεται ότι:

«(1)... Τα Άτομα με Αναπηρίες που απασχολούνται κατά τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή φορείς της παρ. 8 του άρθρου 2 του Ν. 2643/1998, κατ' εφαρμογή του προγράμματος επιχορήγησης από τον Ο.Α.Ε.Δ. Νέων Θέσεων Εργασίας Ατόμων με Αναπηρίες, τα οποία ο εργοδότης τους επιθυμεί να συνεχίσει να απασχολεί και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, θεωρείται, ως προς όλες τις συνέπειες, ότι τοποθετήθηκαν δυνάμει του Ν. 2643/1998 (ΦΕΚ 220 Α).»

Με το **άρθρο 56 ν. 4186/2013** (ΦΕΚ Α' 193) υπό τον τίτλο «διεύρυνση προστασίας των ΑμεΑ» ορίζεται ότι:

«Τα Άτομα με Αναπηρίες που έχουν απασχοληθεί μέσα στο τελευταίο έτος πριν τη δημοσίευση του παρόντος σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή φορείς της παρ. 8 του

άρθρου 2 του ν. 2643/1998 (Α' 220) με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή δυνάμει αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων ή με προσωρινές διαταγές, θεωρείται ως προς όλες τις συνέπειες, ότι τοποθετήθηκαν και συνεχίζουν να παρέχουν την εργασία τους δυνάμει του ν. 2643/1998, εφόσον ο εργοδότης δηλώνει ότι επιθυμεί να συνεχίσει να τους απασχολεί.»

Με τη **Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ 413/2010**, και η οποία έγινε αποδεκτή από τον Αρμόδιο Υπουργό, κρίθηκε ομόφωνα ότι :

«Είναι νόμιμη η συνέχιση της απασχόλησης Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ) σε επιχειρήσεις ΟΤΑ του ευρύτερου δημοσίου τομέα μετά την ολοκλήρωση του επιχορηγούμενου από τον ΟΑΕΔ προγράμματος ορισμένου χρόνου, βάσει του οποίου απασχολούνται, όταν οι επιχειρήσεις αυτές επιθυμούν την περαιτέρω συνέχιση της απασχόλησης τους, κατά τα προβλεπόμενα στη διάταξη της παρ. 1 άρθρ. 11 ν. 3227/2004.»

Με την **υπ.αρ.Κ.Υ.Α.38833/838/22-08-2017** (ΦΕΚ.2963/τεύχος Β'/29.08.2017) «Ειδικό Πρόγραμμα ενίσχυσης εργοδοτών για την πρόσληψη 2.000 ανέργων Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), Απεξαρτημένων από εξαρτησιογόνες ουσίες, Αποφυλακισμένων, Νεαρών Παραβατικών Ατόμων ή Νεαρών Ατόμων που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο και Πρόγραμμα Επιχορήγησης 50 θέσεων Εργονομικής Διευθέτησης του χώρου εργασίας για Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ).» ορίσθηκε ότι (άρθρο 1) «Σκοπός του προγράμματος **είναι η δημιουργία 2.000 νέων θέσεων εργασίας**, με την πρόσληψη ανέργων Ατόμων με Αναπηρίες (ΑμεΑ), Απεξαρτημένων από εξαρτησιογόνες ουσίες, Αποφυλακισμένων, Νεαρών Παραβατικών Ατόμων ή Νεαρών Ατόμων που βρίσκονται σε κοινωνικό κίνδυνο.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι με την ειδική ρύθμιση του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3227/2004 τα άτομα με ειδικές ανάγκες που έχουν προσληφθεί με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σε επιχείρηση Ο.Τ.Α., κατ' εφαρμογή προγράμματος επιχορήγησης από τον Ο.Α.Ε.Δ. νέων θέσεων εργασίας, μπορούν να συνεχίσουν να απασχολούνται σ' αυτήν και μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος, υπό την προϋπόθεση της συναίνεσης του αρμοδίου οργάνου της επιχείρησης και θεωρείται, ως προς όλες τις συνέπειες, ότι τοποθετήθηκαν και

συνεχίζουν να παρέχουν την εργασία τους δυνάμει των διατάξεων του ν. 2643/1998. Η ρύθμιση δε αυτή δεν αναφέρεται μόνο σε όσους υπηρετούσαν κατά τη δημοσίευση του νόμου αλλά και σε όσους προσλαμβάνονται στο εξής. Περαιτέρω, με το άρθρο 56 του ν. 4186/2013, το πεδίο προστασίας του άρθρου 11 παρ. 1 του ν. 3227/2004 επεκτάθηκε και στα άτομα με αναπηρίες που απασχολήθηκαν από 17.9.2012 έως 17.9.2013 στις ως άνω επιχειρήσεις με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή δυνάμει αποφάσεων ασφαλιστικών μέτρων ή με προσωρινές διαταγές, για τα οποία θεωρείται ομοίως ότι τοποθετήθηκαν και συνεχίζουν να παρέχουν την εργασία τους δυνάμει του ν. 2643/1998, εφόσον ο εργοδότης επιθυμεί να συνεχίσει να τους απασχολεί. Με τις ρυθμίσεις αυτές οι ως άνω συμβάσεις μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου με μόνη τη συναίνεση του εργοδότη και οι εργαζόμενοι θεωρείται ότι τοποθετήθηκαν στην επιχείρηση δυνάμει του ειδικού καθεστώτος του ν. 2643/1998 (ΕΣ VII Τμ. Πρ.46/2014, ΚΠΕΔ VII Τμ. 68/2015, 26/2016, ΚΠΕΔ ΙΤμ. 233/2015, 91/2018).

Επομένως, κατά τη γνώμη μας, και σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο είναι δυνατή η μετατροπή της σύμβασης του υπαλλήλου ΙΔΟΧ κ. σε **Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου.**

II. Επί του 2^{ου} ερωτήματος

Από τις ως άνω διαλαμβανόμενες ρυθμίσεις και τις νομολογιακές παραδοχές του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συνάγεται ότι αυτές οι ως άνω συμβάσεις (που συνάπτονται σύμφωνα με τα Ειδικά Προγράμματα ενίσχυσης εργοδοτών για την πρόσληψη ΑμεΑ) μετατρέπονται σε συμβάσεις αορίστου χρόνου με μόνη τη συναίνεση του εργοδότη.

Περαιτέρω από το **με αρ. 8299/2915/ 2020 έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων** με θέμα «*Παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την ισχύ γνωματεύσεων Υγειονομικών Επιτροπών ως προς τον καθορισμό χρόνιων παθήσεων*», το οποίο πάντως έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και δεν παράγει εκτελεστότητα ούτε έχει δεσμευτικό χαρακτήρα, αναφέρεται ότι «γνωματεύσεις που εκδόθηκαν προ ΚΕ.Π.Α. για την υπαγωγή ατόμων με αναπηρία στην ειδική προστασία των διατάξεων του ν. 2643/98, αυτές έχουν ισχύ αυστηρά και μόνο για τα θέματα που προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις, δεδομένου ότι η υγειονομική κρίση που

διενεργείται άπαξ, στο πλαίσιο των υπόψη διατάξεων ειδικού σκοπού, δεν επαρκεί για την παραγωγή έννομων αποτελεσμάτων κατά τη νομοθεσία που διέπει τη χορήγηση των λοιπών παροχών λόγω αναπηρίας επιδομάτων, οικονομικών ενισχύσεων, απαλλαγών ή διευκολύνσεων που χορηγεί η πολιτεία στα άτομα με αναπηρία.»

Στην υπό κρίση υπόθεση δεν γίνεται λόγος για χορήγηση **άλλου είδους παροχών** (επιδόματα, οικονομική ενίσχυση) **αλλά το ίδιο ζήτημα** ήτοι την σύμβαση εργασίας του υπαλλήλου βάσει του Ειδικού Προγράμματος ενίσχυσης σύμφωνα με την **υπ.αρ.Κ.Υ.Α.38833/838/22-08-2017**.

Επομένως, κατά τη γνώμη μας, και επειδή από ρητή διάταξη νόμου δεν υπάρχει σχετική απαίτηση ούτε αμφισβήτηση των γνωματεύσεων που εκδόθηκαν από Υγειονομικές Επιτροπές προ ΚΕ.ΠΑ, δεν απαιτείται ο υπάλληλος να προσκομίσει και νέα απόφαση από το ΚΕ.ΠΑ, αφού έχει ήδη προσκομίσει την με αρ.πρ.1163/20-04-2007 γνωμάτευση Α' Βάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής του ΙΚΑ η οποία έχει αποφανθεί να του χορηγηθεί 55% ποσοστό αναπηρίας και κρίνει ότι η πάθησή του ως χρόνια.

Αθήνα, 21-09-2020

Ο Νομικός Σύμβουλος της Ε.Δ.Ε.Υ.Α.

Πάνος Ζυγούρης

